

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

**MINISTRIA PËR EVROPËN DHE PUNËT E JASHTME
DREJTORIA E AUDITIMIT TE BRENDSEM**

Nr. Prot. _____

Tiranë, më _____

Indeksi J

**RAPORT VJETOR PËR VEPRIMTARINE E AUDITIMIT TE BRENDSHËM NË
MINISTRINË PËR EVROPËN DHE PUNËT E JASHTME VITI 2020**

Përmbledhje Ekzekutive:

Veprimtaria e Auditimit të Brendshëm në Ministrinë për Evropën dhe Punët e Jashtme (MEPJ) është e orientuar nga objektivat e Ministrisë si dhe nga detyrimet që përcakton ligji për auditimin e brendshëm, në funksion të përmirësimit të menaxhimit të fondeve publike dhe përdorimit të tyre me kursim, dobi dhe frytshmëri.

Drejtimet kryesore të veprimtarisë audituese edhe në vitin 2020 kanë qenë vlerësimet e sistemeve të kontrollit të brendshëm dhe menaxhimit të riskut dhe konkretisht nëse:

- Veprimtaritë e përfaqësive janë në pajtueshmëri me politikat, procedurat, ligjet dhe rregulloret e miratuara.
- Burimet janë përdorur me kursim, dobi dhe frytshmëri;
- Asetet publike janë ruajtur dhe përdorur me efektivitet;
- Informacionet financiare, janë të sakta, të besueshme dhe në kohën e duhur;

Gjatë vitit 2020 Drejtoria e Auditimit të Brendshëm në MEPJ, ka organizuar punën për një përdorim efektiv të burimeve në dispozicion në funksion të arritjes së objektivave. Në planifikimin e auditimeve i është dhënë prioritet subjekteve me kohën më të gjatë të paudituar si dhe ato të vlerësuara me risk më të lartë. Gjatë këtij viti janë realizuar 10 auditime dhe një verifikim i rekomandimit të KLSH.

Për shkak të pandemisë së Covid-19, është vështirësuar ose ka qenë i pamundur udhëtimi në disa shtete ku ndodhen përfaqësitë tona diplomatike të planifikuara për auditim. Në këto kushte DAB ka realizuar auditimet në varësi të dinamikës së pandemisë globale dhe regjimit të lëvizjes së shtetasve shqiptarë në vende të ndryshme, duke optimizuar të gjitha mundësitë në situatën e re të krijuar nga kjo pandemi.

Për vitin 2020

- Janë realizuar 10 angazhime auditimi dhe një verifikim i rekomandimit të KLSH.

- Janë dhënë 101 rekomandime për marrjen e masave organizative për përmirësimin e sistemeve të kontrollit të brendshëm në fusha të caktuara në përfaqësi dhe 1 masë zhdëmtimi.
- Janë dhënë 9 rekomandime për njësinë IPA në MEPJ.
- Janë dhënë 10 rekomandime për marrjen e masave organizative dhe 3 rekomandime për përmirësime ligjore për MEPJ.

Titullarët e përfaqësive diplomatike kanë pranuar rekomandimet e dhëna për rregullimin e sistemeve të kontrollit dhe të metave të konstatuara dhe kanë marrë masat për të zbatuar të gjitha detyrat e lëna nga auditimi. Nga 123 rekomandime të lëna mbi 90% e tyre janë pranuar dhe janë zbatuar ose janë në proces zbatimi.

Organizimi i DAB

Misioni i DAB në MEPJ: Dhënia në mënyrë të pavarur e sistematike të një sigurie të arsyeshme për titullarin e Ministrisë për Evropën dhe Punët e Jashtme, për të përmirësuar veprimtarinë e subjektit publik dhe frytshmërinë e sistemeve të kontrollit të brendshëm.

Drejtorja e Auditimit të Brendshëm në zbatim të ligjit është një njësi që varet nga Ministri për Evropën dhe Punët e Jashtme dhe si strukturë harmonizimi dhe raportimi ka edhe Drejtorinë e Përgjithshme të Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik, pjesë e së cilës është edhe Drejtorja për Harmonizimin e Auditimit të Brendshëm në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë.

Struktura e Drejtorisë së Auditimit të Brendshëm në MEPJ është e plotësuar me 4 specialistë. Aktualisht përbërja e drejtorisë është respektivisht 1 drejtor dhe 4 specialistë, nga të cilët 2 juristë dhe 2 ekonomistë.

Për zhvillimin profesional të audituesve gjatë vitit 2020, në kuadër të bashkëpunimit me strukturën përgjegjëse për harmonizimin e auditimit të brendshëm në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë është organizuar on line trainimi i detyrueshëm ku kanë marrë pjesë të gjithë antarët e stafit të DAB.

Gjithashtu stafi i DAB ka marrë pjesë edhe në tranime të tjera të organizuar nga ASPA për tematika të ndryshme që lidhen me prokurimin publik, auditimin e fondeve të BE-së etj.

Nevojat e veçanta për trainim për vitin 2021 janë dërguar pranë strukturave përkatëse në MEPJ për t'i përcjellë tek ASPA si dhe janë pasqyruar edhe në formularët e vlerësimit për secilin punonjës.

Rezultatet e veprimtarisë së AB.

Në vitin 2020 Drejtorja e Auditimit të Brendshëm ka realizuar 10 angazhime auditimi të plota dhe një verifikim në zbatim të rekomandimeve të lëna nga KLSH.

Për vlerësimin e sistemeve të kontrollit të brendshëm, Drejtorja e auditimit është fokusuar në 5 komponentët kryesorë :

- Mjedisi i kontrollit, si funksionon në MEPJ dhe subjektet e vartësisë duke marrë në konsideratë specifikën që subjektet e vartësisë kanë për shkak të largësisë gjeografike nga qendra.
- Vlerësimi i riskut dhe menaxhimi i tij, duke identifikuar sistemet dhe subjektet me risk më të lartë.
- Sistemi i informacionit dhe komunikimit, që lidhen me çështjet dhe subjektet që janë audituar.
- Aktivitetet e kontrollit: (autorizimi, rishikimi, procedimi, kontrolli fizik, dokumentimi dhe ndarja e detyrave).
- Monitorimi i aktiviteteve të kontrollit. Veprimtari mbi monitorimin për raportimin financiar, konsullor, diplomatik etj,

Mbi bazën e këtyre vlerësimeve janë identifikuar fushat me risk më të lartë si më poshtë :

1. Risqet në Sistemin e menaxhimit të burimeve njerëzore si rezultat i ndryshimit të stafit diplomatik në krye të përfaqësisë apo ndryshimit të stafit teknik, veçanërisht të personave të ngarkuar me financën.
2. Risqet në Sistemin e programimit dhe zbatimit të buxhetit që mund të vijnë nga mungesa e fondeve buxhetore, pakësimeve në një periudhë të caktuar të vitit ndërkohë që janë marrë angazhime, por edhe si rezultat i emërimit të personave të pakualifikuar për mbajtjen e financës në disa përfaqësi.
3. Risqet në Sistemin e Prokurimeve për shkak të pamundësisë të zbatimit të legjislacionit për prokurimin publik nëpër përfaqësi për shkak të mungesës së stafit të nevojshëm në numër, mungesës së specialistëve të fushës etj.
4. Risqet për Sistemet e Kontabilitetit dhe Raportimit Financiar të cilat mund të vijnë kryesisht nga mungesa e stafit profesionist që mbajnë financën në përfaqësi, apo ndryshimi i stafit gjatë kohës që nuk është kryer auditimi etj
5. Risqe të tjera lidhur me sisteme specifike sipas misionit dhe qëllimit të institucionit, (investimet në përfaqësitë tona diplomatike pronë e shtetit shqiptar që janë në administrim të DSHTD-së, të ardhurat kosullore, ligjshmëria e kontratave të qerave etj)

Rekomandimet

Drejtoria e auditimit gjatë vitit 2020 ka përcaktuar si prioritet rritjen e cilësisë së rekomandimeve të dhëna dhe zbatimin e tyre përmes rritjes së bashkëpunimit me subjektet e audituara me qëllim ndreqjen e parregullsive dhe përmirësimin e menaxhimit dhe sistemeve të kontrollit të brendshëm. Pothuaj në të gjitha rastet janë marrë në konsideratë nga menaxherët e përfaqësive diplomatike rekomandimet e dhëna nga auditimi për rregullimin e sistemeve të kontrollit dhe të metave të konstatuara dhe janë marrë masat për të zbatuar detyrat e lëna nga auditimi.

Nga auditimet e ushtruara janë dhënë 123 rekomandime për përmirësim sistemi, ndryshime të kuadrit rregullator dhe masa organizative dhe të qeverisjes, kundrejt 185 rekomandime të dhëna në vitin e mëparshëm.(më pak në dukje, por me të njëjtin ritëm duke patur parasysh numrin më të vogël të auditimeve të realizuara, si rrjedhojë e pandemisë globale)

Rekomandimet e dhëna nga Auditimi i Brendshëm kanë gjetur miratim në pjesën më të madhe të njësisive të audituara gjatë vitit 2020. Konkretisht, nga 123 rekomandime të dhëna, janë pranuar nga menaxhimi 114 prej tyre, ose 92.68%. Nuk ka patur reagim nga një subjekt i audituar.

- Rekomandimet e pranuar nga menaxhimi janë realizuar në nivelin 99,12% duke përfshirë në këtë shifër statusin “në proces dhe të zbatuara”, duke ruajtur kështu një trend rritës.

Rekomandimet edhe për vitin 2020 i janë referuar gjetjeve të konstatuara dhe kanë synim përmirësimin e sistemeve përkatëse, uljen e nivelit të riskut në këto sisteme dhe dhënien e këshillave për zgjidhje që mundësojnë parandalimin e rasteve të shkeljeve në të ardhmen. Në mënyrë të përmbledhur gjetjet kryesore të evidentuara janë:

- ❖ Mangësi në sisteme të tilla si: hartimi dhe mbajtja e regjistrit të riskut, zhvillimi i procedurave efektive dhe manualeve të punës, miratimi i gjurmës së auditimit për proceset kryesore, përditësimi i rregulloreve të brendshme deri në përcaktimin e përshkrimit të saktë të detyrave dhe përgjegjësi, mosefektiviteti i të cilave ka ndikuar dhe ndikon në përgjigjen e këtyre sistemeve në objektivat e kontrollit.

- ❖ Po ashtu, janë identifikuar mangësi në evidentimin e aktiveve dhe pasaktësi në hartimin e regjistrit të aktiveve, që përbën një faktor rrisht potencial në mirëadministrimin e suksesshëm të pronës publike.
- ❖ Menaxhimi efektiv i burimeve njerëzore është përcaktuar si një nga faktorët kyç për realizimin e përgjegjësisë dhe arritjen e objektivave të njësive publike. Rekomandimet e auditimit të brendshëm kanë adresuar përmirësimin e hallkave të sistemit që nga plotësimi i pozicioneve vakant të punës që do të siguronte mbështetjen me burimet e nevojshme po ashtu dhe ndarjen e përcaktimit e qartë të detyrave dhe vlerësim real i performancës së punonjësve.

Rekomandimet kryesore janë fokusuar në përmirësim sistemesh dhe kuadri rregullator, si dhe të karakterit organizativ:

- Rekomandime për përmirësimin e sistemeve që lidhen me hartimin e regjistrit të risqeve, hartimin dhe miratimin e gjurmëve të auditimit për proceset e punës, rritjen e cilësisë së planifikimit dhe zbatimit të buxhetit të shtetit, ruajtja e aseteve, etj.
- Rekomandime për përmirësimin e kuadrit ligjor lidhen me propozime për ndryshime të akteve ligjore dhe nënligjore, për miratim udhëzimesh etj. të lidhura me fushën e përgjegjësisë së çdo njësie që auditohet .
- Rekomandime të karakterit organizativ që lidhen me miratimin ose përmirësimin e rregulloreve të brendshme, miratimin e manualeve të proceseve të punës, rishikim i përshkrimeve të punës për çdo punonjës, ndarjen e qartë të detyrave, miratim i rregullave të brendshme për delegimin e detyrave, etj.

<i>Nr.</i>	<i>Rekomandimet sipas llojit</i>	<i>Rekomandimet (në numër)</i>
1	Rekomandime për përmirësim sistemesh	20
2	Rekomandime për përmirësimin e kuadrit ligjor	3
3	Rekomandime të karakterit organizativ	7
4	Rekomandime për arkëtime	1
5	Rekomandime të tjera	83
6	Rekomandime IPA	9
	TOTALI	123